

**Funded by
the European Union**

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПОЛІТИЧНОГО АНАЛІЗУ

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції
(Луцьк, 21 травня 2025 р.)**

ЛУЦЬК – 2025

УДК: 327.39:339.92(477:061.1ЄС)
Є 50

Європейська інтеграція України: виклики, досвід, перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 21 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. Федонюка. – Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. – 82 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9 від 22 травня 2025 р.)

Рецензенти:

Андрій Моренчук, канд. іст. наук, доцент кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Ілона Балак, канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій Волинського національного університету імені Лесі Українки

Матеріали конференції опубліковані в межах реалізації проекту ERASMUS+ JEAN MONNET MODULE “EUAccession – European Integration for Communities in the Context of Ukraine’s Accession to the EU” № 101175264 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (ЕАСЕА). Європейський Союз та ЕАСЕА не несуть відповідальності за зміст публікації.

ЗМІСТ

Секція 1. Європейська інтеграція для громад у контексті вступу України до ЄС.....	6
Наталія Романюк	6
РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ЄС ТА УКРАЇНИ.....	6
Ольга Андрєєва.....	9
РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕННЯХ УКРАЇНИ	9
Максим Безпарточний.....	11
ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД БРЕНДИНГУ ТА МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ: ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК В УКРАЇНІ	11
Таміла Герасимчук, Владислав Григорук.....	13
СТІЙКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЧИННИК ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	13
Вікторія Кухарик.....	17
ІНСТИТУЦІЙНА РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ	17
Марина Калашлінська.....	19
УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО ЄС: ВІД ОБ'ЄКТА ЗАХИСТУ ДО ЧИННИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	19
Андрій Бояр	21
БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ ТА ЄС	21
Ірина Кицюк	23
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТ UKRAINE FACILITY ЯК РУШІЙ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	23
Наталія Карпчук	24
ПРОКРЕМЛІВСЬКІ НАРАТИВИ ПРОТИ СПІВПРАЦІ ТА ІНТЕГРАЦІЇ.....	24
Наталія Науменко	26
ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС: СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.....	26
Оксана Кундеус.....	28
ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ВИКЛИКИ.....	28

Назар Михалюк.....	30
КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СТРАТЕГІЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЄС	
30	
Сергій Федонюк.....	32
КОЛАБОРАТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ЧИННИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ	
УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	32
Вікторія Панас.....	33
УКРАЇНА – ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗПЕКОВОГО ПАРТНЕРСТВА У СВІТЛІ ВІЙНИ.....	33
Юлія Охналюк	36
ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ В ІТАЛІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ	
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	36
Вікторія Величко.....	38
РЕГІОНАЛІЗМ ІСПАНІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	38
Оксана Бараник	40
МЕДІАРЕСУРСИ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	40
Ілона Збаражська	42
КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ПРОЦЕСІ РОЗШИРЕННЯ	42
Костянтин Кожин.....	44
УПЛИВ ФАКТОРА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ	
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	44
Олексій Волинцев.....	46
ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ЄС УКРАЇНІ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО	
ВТОРГНЕННЯ	46
Максим Шикула	48
ЄС ЯК ОСНОВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПАРТНЕР УКРАЇНИ	48
Маргарита Калінчик, Вікторія Панас	51
АДАПТАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ НУО В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ	
ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ІСПАНСЬКИЙ ДОСВІД	51
Секція 2. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ: ВИКЛИКИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ.....	54
Роман Федонюк.....	54
УПРАВЛІННЯ КОСМІЧНИМ РУХОМ ЯК АСПЕКТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
УКРАЇНИ У КОСМІЧНІЙ СФЕРІ.....	54
Ольга Матейчук.....	57
РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	

Ольга Голубська	59
ІНТЕГРАЦІЯ НА КОНТРАСТАХ: ЄВРОПЕЙСЬКА СТАБІЛЬНІСТЬ VS. ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКА ГНУЧКІСТЬ	59
Аліса Ільчишина, Вікторія Панас	62
ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	62
Юлія Паламарчук	63
РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ В ЧЕСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ	63
Ірина Саламова, Вікторія Панас	65
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН ЄВРОПИ.....	65
Марина Оксенчук.....	67
УКРАЇНСЬКО-ШВЕЙЦАРСЬКІ ВІДНОСИНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ. 67	
Секція 3. VARIA.....	70
Антоніна Шуляк	70
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА ЯК СУБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	70
Список використаних джерел	71
Сергій Кулик.....	72
АКЦІЇ ПОЛЬСЬКИХ УЛЬТРАС НА ВИЯВ ЗНЕВАГИ ДО ПРЕЗИДЕНТА РФ В. ПУТІНА... 72	
Євгенія ВОЗНІЮК.....	75
МЕДІАЦІЯ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ 75	
Вікторія Завадська, Євгенія Вознюк.....	78
ІНФОРМАЦІЙНА ТА КІБЕРБЕЗПЕКА КРАЇН АФРИКИ	78
Вадим Трачук	81
МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ: РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПРИВАТНИХ ПЛАТФОРМ	81

Оксана Кундеус

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ВИКЛИКИ

Кундеус Оксана, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин. Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна)

Європейський вибір України, задекларований ще в 1990-х роках, став визначальним стратегічним напрямом зовнішньої та внутрішньої політики, особливо після Революції Гідності у 2014 р. Військова агресія Російської Федерації, яка почалася з анексії Криму та підтримки сепаратизму на Донбасі лише посилила необхідність прискорення інтеграційних процесів, які мають не лише геополітичну, а й глибоко політичну, ідеологічну та цивілізаційну природу. Ці події стали серйозним викликом не лише для України, а й для всієї системи міжнародних відносин.

Відповіддю на головне питання євроінтеграції України стало підписання у 2014 р. Угоди про асоціацію, що стало початком вступу України до ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС є міжнародно-правовим документом, який на договірно-правовому рівні закріплює перехід відносин між Україною та ЄС від партнерства та співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції [1].

Повномасштабне вторгнення РФ актуалізувало євроінтеграційні прагнення України, перетворивши їх з довгострокової стратегії на імператив національної безпеки. У цьому контексті євроінтеграція розглядається не лише як економічний проект, але й як гарантія політичної стабільності та територіальної цілісності країни.

Політичні імперативи інтеграції пов'язані з внутрішньою трансформацією держави, зміною політичної культури, боротьбою з корупцією, забезпеченням верховенства права та консолідацією демократичних інституцій. Зовнішньополітичний контекст – не менш важливий: Україна шукає підтримки ЄС у сфері безпеки, економіки, правової гармонізації та гуманітарного відновлення.

На п'ятий день повномасштабного вторгнення РФ (28.02.2022 р.) Україна подала заявку на членство в ЄС, аби вберегти всі євроінтеграційні здобутки та трансформації в момент екзистенційної загрози. У відповідь лідери ЄС констатували, що «Україна належить до європейської родини» та 23 червня 2022 р. Україна отримала статус країни-кандидата на членство в ЄС та розпочала переговорний процес щодо вступу. Цей процес передбачає підготовку країни-кандидата до впровадження законів і стандартів ЄС. Переговори складаються з 33 розділів, згрупованих у шість кластерів, а також сфер в межах Копенгагенських критеріїв. Ці кластери охоплюють основні критерії, які мають бути виконані країною для успішного приєднання до Європейського Союзу. Вони включають політичні, економічні, правові, інституційні критерії, а також інші сфери політик [2].

Протягом останніх місяців 2022 р. офіційний Київ зосередив зусилля на виконанні семи рекомендацій Єврокомісії, які були передумовою надання Україні статусу кандидата.

У грудні 2023 р. лідери ЄС погодили відкриття переговорів з Україною про вступ і вкотре підтвердили своє зобов'язання й надалі надавати активну підтримку країні та її народові доти, доки необхідно.

25 червня 2024 р. Україна розпочала переговори про вступ до ЄС. У цю дату відбулася перша міжурядова конференція України та ЄС. До складу української делегації увійшли представники Верховної Ради, Кабінету Міністрів та Офісу Президента.

У 2024 р. Україна продовжила динамічно просуватись до членства в ЄС та все більше інтегруватись у європейську спільноту [3].

14 травня 2025 р. Кабінет Міністрів України під час свого засідання розглянув та затвердив Дорожні карти трансформацій, що визначають ключові орієнтири державної політики у сферах верховенства права, реформи державного управління та функціонування демократичних інституцій. Розробка цих стратегічних документів передбачена переговорною рамкою Європейського Союзу для України. Зокрема, Дорожні карти з верховенства права та державного управління є умовою відкриття

перемовин за Кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС» (Fundamentals) [4].

Відзначимо, що європейський напрям у зовнішній політиці Києва нині набуває пріоритетного, стратегічно важливого значення з багатьох причин. Зокрема, з приходом Д. Трампа до влади кардинально змінилася зовнішня політика Вашингтона, у т. ч. на українському напрямі. Нині під питанням як політико-дипломатична солідарність і підтримка США України, так і воєнно-фінансова допомога з боку американського партнера. За таких умов, Європа де-факто стає ключовим союзником України у протистоянні російській інтервенції. Водночас Київ вийшов на фінішну пряму євроінтеграції - йдеться про відкриття переговорного процесу щодо вступу України до ЄС у першому півріччі 2025 р. під час головування Польщі в Євросоюзі.

У квітні 2025 р Центром Разумкова та Громадською Радою при МЗС України за підтримки Фонду Ганса Зайделя було проведене експертне дослідження, сфокусоване на тенденціях, особливостях і пріоритетах європейської інтеграції України в умовах широкомасштабної російської агресії [5].

Більшість (83,7%) опитаних експертів позитивно або скоріше позитивно оцінюють євроінтеграційну політику української влади. Загалом для цього є підстави - країна в умовах війни продовжує проєвропейські реформи в різних сферах, адаптує національне законодавство до європейських норм, поглиблює секторальне співробітництво з Брюсселем, виконує положення Угоди про асоціацію. Друге. До активу української влади на європейському напрямі можна віднести те, що починаючи з червня 2022 р. українська сторона запровадила «турборежим» проєвропейських реформ. За останні роки було здійснено ряд важливих кроків на європейському напрямі, серед яких - оновлення та перезавантаження вищих судових органів і антикорупційних інститутів, ухвалення пакетів базових законів з адаптації національного законодавства до європейських норм у різних сферах. Третє. Триває активна підготовка із забезпечення умов для відкриття практичного переговорного процесу про вступ до ЄС. Відбулась низка офіційних скринінгових сесій, що охоплюють ряд тематичних глав майбутніх перемовин. Паралельно, в рамках підготовки до вступу українська влада підготувала три дорожні карти у сферах верховенства права, реформи державного управління та функціонування демократичних інституцій.

Водночас, на думку 80,2% експертів просування до євроспільноти насамперед уповільнюється через внутрішні проблеми (недостатні темпи реформ, незадовільна боротьба з корупцією тощо) [6].

В той же час викликає занепокоєння те, що у 2024 р. Україна дещо втратила позиції в антикорупційній боротьбі й, набравши 35 балів зі 100 можливих, посіла 105 місце разом із Сербією [7].

Серед зовнішніх причин, що заважають євроінтеграції, 67,4% опитаних фахівців називають широкомасштабну агресію РФ проти України, окупацію окремих територій, великі соціально-економічні, людські втрати України. На жаль, в умовах тривалої «війни на виснаження» європейська інтеграція вимушено забезпечується в обмеженому масштабі [6].

Враховуючи сучасні реалії та виклики, відзначимо, що європейська інтеграція України сприяє протистоянню російській інтервенції, є не лише геополітичним курсом, але й політичним імперативом, що визначає характер української державності. Успіх цього процесу залежить від здатності політичної еліти консолідувати зусилля навколо реформ, мобілізації громадянського суспільства та стратегічного діалогу з європейськими партнерами. Умовою сталого прогресу є не тільки нормативна адаптація, а й внутрішня політична трансформація - становлення правової, інституційно зрілої та демократичної держави.

Джерела

1. Договірно-правова база співробітництва Україна – ЄС. Міністерство закордонних справ України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/european-integration/ua-eu-relations>
2. Трекер європейської інтеграції України. Реанімаційний Пакет Реформ. URL: <https://rpr.org.ua/accession-to-the-european-union/>
3. Україна на шляху вступу до ЄС. «Зелене світло» для початку переговорів про вступ. URL: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/ukraines-path-towards-eu-accession_uk

4. Україна завершила внутрішньодержавні процедури для відкриття перемовин з ЄС за першим Кластером. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/ukrayina-zavershyla-ynutrishnoderzhavni-protsedury-dlya-vidkryttya-peremovyn-z-yes-za-pershym-klasterom/>
5. Експертне опитування проведене з 31 березня по 9 квітня 2025 р. Було опитано 86 експертів у різних областях України та м. Києві — народні депутати, представники міністерств, регіональних органів влади, державних і неурядових дослідницьких структур, викладачі вищих закладів освіти, незалежні експерти, науковці.
6. Європейська інтеграція України: стан, виклики, перспективи. Думки і позиції експертів. Квітень 2025. URL: https://razumkov.org.ua/images/2025/05/2025-European_integration.pdf
7. Антикорупція на паузі (Індекс сприйняття корупції 2024.), URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>